

Sygn. I C 83/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy w Słupsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Beata Kopania
Protokolant:	sekr. sądowy Anna Karwacka

po rozpoznaniu w dniu 24 listopada 2015 r. w Słupsku

na rozprawie

sprawy z powództwa Z. M., J. M. (1) i J. M. (2)

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

- zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powoda Z. M. kwotę 27.500,82 zł (słownie: dwadzieścia siedem tysięcy pięćset złotych 82/100) wraz ustawowymi odsetkami od dnia 21.03.2014 r. do dnia zapłaty;
- oddala powództwo Z. M. w pozostałym zakresie;
- zasądza od pozwanego na rzecz powoda Z. M. kwotę 1.376,50 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;
- zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powoda J. M. (1) kwotę 27.500,82 zł (słownie: dwadzieścia siedem tysięcy pięćset złotych 82/100) wraz ustawowymi odsetkami od dnia 21.03.2014 r. do dnia zapłaty;
- oddala powództwo J. M. (1) w pozostałym zakresie;
- zasądza od pozwanego na rzecz powoda J. M. (1) kwotę 1.876,50 zł tytułem zwrotu kosztów procesu
- zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powoda J. M. (2) kwotę 30.000 zł (słownie: trzydzieści tysięcy złotych) wraz ustawowymi odsetkami od dnia 01.05.2011 r. do dnia zapłaty;
- oddala powództwo J. M. (2) w pozostałym zakresie;
- zasądza od pozwanego na rzecz powoda J. M. (2) kwotę 1.500,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Na oryginale właściwy podpis

Sygn. akt IC 83/15

Powód, Z. M., wniósł przeciwko pozwanemu, (...) Spółce Akcyjnej w W. pozew z żądaniem zapłaty kwoty 55.044,38 zł. tytułem zadośćuczynienia za śmierć brata w kwocie 40.000 zł. wraz ze skapitalizowanymi odsetkami 15.044,38 zł

wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 21 marca 2014r. do dnia zapłaty. Wniósł również o zasądzenie na swą rzecz kosztów procesu.

Powód, J. M. (1), wniósł przeciwko pozwanemu, (...) Spółce Akcyjnej w W. pozew z żądaniem zapłaty kwoty 55.044,38 zł. tytułem zadośćuczynienia za śmierć brata w kwocie 40.000 zł. wraz ze skapitalizowanymi odsetkami 15.044,38 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 21 marca 2014r. do dnia zapłaty. Wniósł również o zasądzenie na swą rzecz kosztów procesu.

Powód, J. M. (2), wniósł przeciwko pozwanemu, (...) Spółce Akcyjnej w W. pozew z żądaniem zapłaty kwoty 60.000 zł. tytułem zadośćuczynienia za śmierć brata wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 maja 2011r. do dnia zapłaty. Wniósł również o zasądzenie na swą rzecz kosztów procesu.

U podstaw zgłoszonych żądań powodów legło twierdzenie, iż wskutek wypadku komunikacyjnego z dnia 29 lipca 2003r. zginął tragicznie brat powodów, P. M., co doprowadziło do zerwania bliskich więzi rodzinnych ze zmarłym. Powodowie podali, że śmierć P. M. wstrząsnęła całą rodziną. Było to dla nich wydarzenie traumatyczne. Naruszone zostało dobro osobiste powodów w postaci więzi rodzinnych ze zmarłym. Więzi te zostały zerwane, co wywołało u powodów ujemne przeżycia psychiczne, utratę radości życia oraz głębokie cierpienie. Okoliczności te uzasadniają, zdaniem powodów, przyznanie im zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Sprawcą zdarzenia był kierowca ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego u pozwanego ubezpieczyciela. Został on skazany prawomocnym wyrokiem karnym za zaistniałe zdarzenie. Zatem pozwany winien zapłacić powodom zadośćuczynienie za zaistniałą krzywdę.

Pozwany, (...) Spółka Akcyjna w W., wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na swą rzecz kosztów procesu.

Wpierw zaprezentował stanowisko, iż kwestionuje zgłoszone żądanie, zarówno co do zasady, jak i wysokości. Podał, że do 2008r. brak było przepisu, który stanowiłby podstawę przyznania zadośćuczynienia za krzywdę wynikającą ze śmierci osoby bliskiej. Dodatkowo podniósł, iż roszczenie o zadośćuczynienie nie mieści się w katalogu następstw szkód wyrządzonych w związku z ruchem pojazdów przez posiadacza pojazdu, bądź kierującego tym pojazdem, za które odpowiada ubezpieczyciel. Wskazał, że zasady zawierania i wykonywania umów ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej o charakterze obowiązkowym, w tym obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, określa ustawa z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. nr 124, poz. 1152 z 2003r. z późn. zm.). Przepisy powyższe stanowią podstawę przyznania odszkodowania za szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia, bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenia mienia. Zadośćuczynienie za zerwanie więzi z osobą bliską nie znajduje się jednak w powyższym, katalogu. Zatem stanowi żądanie, za które nie odpowiada ubezpieczyciel.

Ostatecznie jednak pozwany wskazał, że roszczenie powodów znajduje podstawę prawną w treści art. 448 k.c. w zw. z art. 23 k.c. i art. 24 k.c., jednakże nie zasługuje ono na uwzględnienie z uwagi na niewykazanie przez powodów szczególnych więzi łączących ich z bratem P. oraz krzywdy, która zaistniała po ich stronie w związku z nagłym odejściem brata.

Pozwany zakwestionował także żądanie odsetkowe, podnosząc, że odsetki ustawowe w razie sporu co do wysokości zadośćuczynienia należą się od daty wyrokowania.

Sąd ustalił:

W dniu 29 lipca 2003r. w miejscowości B. S. H. nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, iż kierując samochodem ciężarowym marki V. z naczepą o nr rej. (...), nienależycie obserwował drogę, nie zachował należytego odstępstwa od poprzedzającego go, jadącego w tym samym kierunku, wykonującego manewr skrętu w lewo, samochodu osobowego marki R. (...) o nr rej. (...), a następnie wymijając go z lewej strony zjechał na

lewy pas drogi przeznaczony dla pojazdów nadjeżdżających z naprzeciwka, doprowadzając do zderzenia czołowego z samochodem osobowym marki D. (...) o nr rej. (...) w wyniku czego, kierujący samochodem osobowym marki D. (...) P. M. doznał licznych i ciężkich obrażeń ciała, a następnie wstrząsu urazowo – krwotocznego, w wyniku czego zmarł. Sprawca wypadku został prawomocnie skazany za czyn z art. 177 par 2 k.k. Był on objęty obowiązkowym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej jako kierowca pojazdów mechanicznych u pozwanego ubezpieczyciela (bezsporne, nadto wyrok Sądu Rejonowego wŚ. z dnia 16 czerwca 2004r., w sprawie (...), k. 12 - 13).

Rodzina M., tj. rodzice i ich czworo synów, Z., J., J. i P., była zgodna. Dzieci utrzymywały kontakty między sobą oraz z rodzicami. Spotykali się często, wspólnie spędzali uroczystości rodzinne. Rodzicami powodów najczęściej zajmował się P. M., doglądając ich. Rodzice potrzebowali pomocy. Ojciec powodów miał w dniu zdarzenia 70 lat.

Dowód: zdjęcia, k. 27-31, przesłuchanie powoda Z. M. 00:09:05 protokół rozprawy z dnia 24 listopada 2015r., k 353v.

P. M. w chwili śmierci miał 45 lat. Był kawalerem. W 2002r. zamieszkał w swoim mieszkaniu. Jednak pomimo tego miał nadal codzienny kontakt z rodzicami. Przychodził do nich do domu, pomagał im. Pracował jako nauczyciel zawodu w Zespole Szkół Zawodowych w C..

Dowód: odpis skrócony aktu urodzenia P. M., k. 18, przesłuchanie powoda Z. M. 00:07:29 protokół rozprawy z dnia 24 listopada 2015r., k. 353v w zw. z 00:07:32, 0:09:09 protokół rozprawy z dnia 9 czerwca 2015r., k. 253v.

Z. M. miał 41 lat w dniu zdarzenia. Mieszkał wówczas w C. ze swoją żoną oraz dwiema córkami. Związek małżeński zawarł w 1988r. miał codzienny kontakt z bratem. Wdzieli się, bądź to u rodziców, bądź w domu Z., gdyż P. często odwiedzał brata i jego rodzinę. Spotykali się przynajmniej raz w tygodniu.

Powód miał dobre relacje z bratem P.. Wzajemnie się wspierali. Zdarzało się, że brat P. zajmował się również dziećmi powoda. W chwili śmierci P. M. miały one odpowiednio 5 i 14 lat. Często ze sobą rozmawiali, rozumieli się. Dla powoda P. M. stanowił autorytet, gdyż był najstarszy z rodzeństwa. Powód zwierzał mu się, liczył się z jego zdaniem.

Z. M. otrzymał informację o śmierci brata P. od brata J.. Powód przebywał wówczas na urlopie nad morzem. Powód wraz ze swoją rodziną oraz bratem J. niezwłocznie się spakowali i przyjechali do domu rodziców. Powód był w szoku, nie mógł dojść do siebie, uwierzyć w przekazaną mu informację.

Powód zajął się sprawami organizacji pogrzebu. Wcześniej wraz z bratem J. identyfikował zwłoki brata P..

Powodowi towarzyszy uczucie żalu, że brat odszedł w nagły i tragiczny sposób. Ograniczył kontakty ze znajomymi, był przygnębiony. Odwiedza grób brata.

Nie korzystał z pomocy psychologa lub psychiatry, choć przez pierwsze trzy tygodnie zażywał leki uspokajające.

Powód w dniu zdarzenia był osobą bezrobotną, rozpoczął pracę zawodową na nowo w 2004r. Pracuje do chwili obecnej.

Dowód: przesłuchanie powoda Z. M. oraz 00:05:38, 00:09:45, 00:12:04, 00:13:30, 00:16:14, 00:18:37, 00:20:15, 00:21:20, 00:23:56 protokół rozprawy z dnia 9 czerwca 2015r., k. 253 - 254, przesłuchanie powoda Z. M. 00:09:05, 00:17:00, 00:20:10, 00:24:19, 00:26:28, 00:28:03, 00:28:49 protokół rozprawy dnia 24 listopada 2015r., k. 353v – 354.

Śmierć brata była dla powoda, Z. M.. sytuacją trudną. Powód nie jest osobą neurotyczną, ma zachowaną kontrolę reakcji afektywnych i rozbudowane mechanizmy racjonalizacji, w związku z czym można przyjąć, że z sytuacją powód, mógł poradzić sobie z utratą brata bez uszczerbku w codziennym funkcjonowaniu. Tragiczna śmierć brata nie spowodowała głębszych czy trwalszych zakłóceń w funkcjonowaniu systemu rodzinnego powoda. Reakcja powoda na śmierć brata mieściła się granicach fizjologicznej reakcji na żalobę i nie spowodowała trwałego uszczerbku na zdrowiu psychicznym. Powód nie wymagał pomocy psychologicznej ani psychiatrycznej i nie sygnalizuje takiej potrzeby

Dowód: opinia sądowa z zakresu psychologii i psychiatrii, k. 282-285.

J. M. (1) miał 44 lata w dniu zdarzenia. Mieszkał wówczas w tej samej miejscowości, co brat P.. Był żonaty, miał już dwie córki, które w dniu zdarzenia miały 19 i 16 lat. Dom rodzinny opuścił w 1981r., zaś w 1985r. rozpoczął budowę domu jednorodzinnego, przy której w znaczny sposób pomagali mu bracia, w tym brat, P.. Budowa trwała 4 lata.

Powód miał dobre relacje z bratem P.. Łączyło ich wspólnie spędzone dzieciństwo oraz praca w tym samym zakładzie pracy. Odwiedzali się często, przynajmniej raz w tygodniu, głównie u rodziców. Wspólnie podejmowali prace remontowe u rodziców. Wśród braci dowodził właśnie P.. Był on najstarszy i wszyscy liczyli się z jego zdaniem. Powód rozumiał się z bratem.

O śmierci brata P. powód otrzymał informację, kiedy wraz z bratem, Z. przebywał na urlopie nad morzem. Informacja powodziła od brata J.. Powód poczuł wówczas żal, smutek i rozpacz. Powód dusił w sobie uczucia. Miał trudności ze skupieniem. Wsparciem dla niego była żona i córki. Nie korzystał z pomocy psychologa, czy psychiatry.

Obecnie tęskni za bratem. Odwiedza jego grób.

Dowód: przesłuchanie powoda J. M. (1) 00:33:29 protokół rozprawy z dnia 24 listopada 2015r., k. 354v w zw. z 00:29:37, 00:33:42, 00:35:56, 00:36:34, 00:42:08, 00:44:23 protokół rozprawy z dnia 9 czerwca 2015r., k. 254v, 00:35:16, 00:41:08, 00:42:51, 00:45:03 protokół rozprawy z dnia 24 listopada 2015r., k. 354v – 355.

Śmierć brata była dla powoda, J. M. (1), sytuacją trudną. Powód nie jest osobą neurotyczną, ma zachowaną kontrolę reakcji afektywnych i rozbudowane mechanizmy racjonalizacji, w związku z czym można przyjąć, że z sytuacją powód, mógł poradzić sobie z utratą brata bez uszczerbku w codziennym funkcjonowaniu. Tragiczna śmierć brata nie spowodował głębszych czy trwalszych zakłóceń w funkcjonowaniu systemu rodzinnego powoda. Reakcja powoda na śmierć brata mieściła się w granicach fizjologicznej reakcji na żalobę i nie spowodowała trwałego uszczerbku na zdrowiu psychicznym. Powód nie wymagał pomocy psychologicznej ani psychiatrycznej i nie sygnalizuje takiej potrzeby

Dowód: opinia sądowa z zakresu psychologii i psychiatrii, k. 278-281.

J. M. (2) w dniu zdarzenia miał 36 lat. Mieszkał wówczas ze swoją żoną i synami (12 i 9 letnim) wraz z rodzicami powodów w tym samym domu. Związek małżeński zawarł w 1989r. Miał codzienny kontakt z bratem P.. W 1999r. rozpoczął budowę domu jednorodzinnego, zaś w 2003r. tam się wyprowadził. Bracia pomagali mu w budowie.

Powód miał dobre relacje z bratem P.. Do 2002r., kiedy P. M. mieszkał w tym samym domu, oglądali oni wspólnie mecze, rozmawiali ze sobą.

Informację o śmierci brata powód otrzymał telefonicznie od policjanta, który powiadomił go o wypadku. Poczł gniew, rozpacz i ból. Miał ogromną trudność w przekazaniu matce tej tragicznej wiadomości. Nie radził sobie z uczuciami, był wściekły i zły na to, co spotkało brata. Nie był w stanie uczestniczyć w czynnościach związanych z identyfikacją zwłok oraz przy czynnościach organizacyjnych dotyczących pogrzebu. Nie mógł spać, wszystko go bolało, był roztrzęsiony. Po pogrzebie dusił w sobie negatywne uczucia. Często jeździł na grób brata, płakał. Po około 3 tygodniach wrócił do pracy zawodowej.

Do dzisiaj odczuwa niepokój związany z utratą brata. Unika korzystania z samochodu nie tylko jako kierowca, lecz również jako pasażer. Widział zdjęcia uszkodzonego pojazdu z wypadku oraz zdjęcia zwłok brata w samochodzie. Dręczyły go te zdjęcia.

Powód jest pod opieką psychiatry. Zażywa leki psychotropowe.

Dowód: przesłuchanie powoda J. M. (2) 00:56:31 protokół rozprawy z dnia 24 listopada 2015r. k. 355v w zw. z oraz 00:48:28, 00:53:31, 00:55:21, 00:56:28 protokół rozprawy z dnia 9 czerwca 2015r., k. 255v – 256, przesłuchania powoda 00:57:27, 01:03:51, 01:06:27, 01:08:16 protokół rozprawy z dnia 24 listopada 2015r., k. 355v – 356.

Śmierć brata była dla powoda, J. M. (2), sytuacją trudną. Powód jest osobą neurotyczną, słabo zrównoważoną, stąd sposób doświadczenia sytuacji związanej z utratą brata mógł być u niego intensywniejszy. Nie jest jednak empatyczny, czy emocjonalnie wrażliwy, mógł zatem poradzić sobie z utratą brata bez uszczerbku w codziennym funkcjonowaniu. Tragiczna śmierć brata nie spowodowała głębszych czy trwalszych zakłóceń w funkcjonowaniu systemu rodzinnego powoda. Reakcja na śmierć brata mieściła się zaś w granicach fizjologicznej reakcji na żalobę i nie spowodowała trwalszego uszczerbku na zdrowiu psychicznym. Powód rozpoczął leczenie psychiatryczne dopiero kilka lat po śmierci brata, przez co uznać należy, że okoliczność ta pozostaje bez związku przyczynowego z tą śmiercią. Brak jest związku przyczynowego pomiędzy aktualnym leczeniem psychiatrycznym powoda a przeżyta traumą związaną z utratą brata.

Dowód: opinia sądowa z zakresu psychologii i psychiatrii, k. 273- 277.

Po śmierci brata P. na zdrowiu poważnie podupadła matka powodów. Na powodach spoczął obowiązek codziennego doglądania matki i sprawowania nad nią stałej opieki. Ojciec powodów zmarł dwa lata temu.

Dowód: przesłuchanie powoda Z. M., 00:20:10 protokół rozprawy z dnia 24 listopada 2015r. k. 354, przesłuchanie powoda J. M. (1) 00:45:03 protokół rozprawy z dnia 24 listopada 2015r., k. 355, przesłuchania powoda J. M. (2) 01:06:58 protokół rozprawy z dnia 24 listopada 2015r., k. 356.

Pismem z dnia 21 marca 2011r. powodowie, zgłosili pozwanemu ubezpieczycielowi żądanie zapłaty kwoty po 100.000 zł. dla każdego z powodów tytułem zadośćuczynienia za śmierć P. M..

Dowód: pismo Z. M. z dnia 21 marca 2011r., k. 32- 38, pismo J. M. (2) z dnia 21 marca 2011r., k. 39-44, pismo J. M. (1) z dnia 21 marca 2011r., k. 45-50.

Decyzją z dnia 29 marca 2011r. pozwany ubezpieczyciel odmówił wypłaty zadośćuczynienia powodom, wskazując, że brak jest ku temu podstawy prawnej.

Dowód: pismo pozwanego z dnia 29 marca 2011r., k. 51-52.

Sąd zważył:

Żądania powodów są słuszne co do zasady, zasługują w części na uwzględnienie.

Sąd oparł stan faktyczny na niekwestionowanych dokumentach oraz na dowodzie z przesłuchania stron. Sąd dał wiarę przesłuchaniu powodów. Brak jest bowiem okoliczności, które wskazywałyby, że ich twierdzenia są gołosłowne i tendencyjne. Przesłuchanie powodów było spontaniczne, logiczne i konsekwentne. Znalazło oparcie w zasadach doświadczenia życiowego. Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania przesłuchania powodów, albowiem bezspornie wynikało z ich twierdzeń, że śmierć P. M. była dla nich szczególnie bolesnym przeżyciem, w wyniku, którego doznali cierpienia i bólu. Stracili bowiem bliską osobę, z którą byli emocjonalnie związani i która była w ich życiu ważna. Sąd uznał za wiarygodną również opinię sądową z zakresu psychologii i psychiatrii, uznając ją za rzetelną i pełną.

W sprawie bezsporne jest, że P. M. poniósł śmierć w związku ze zdarzeniem drogowym z dnia 29 lipca 2003r. oraz, że sprawca wypadku drogowego, prawomocnie skazany za powyższe zdarzenie, posiadał ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u pozwanego ubezpieczyciela. Rozstrzygnięcie sprawy sprowadza się do oceny, czy śmierć P. M. w związku ze zdarzeniem z dnia 29 lipca 2003r. jest podstawą przyznania powodom zadośćuczynienia, jeśli tak, w jakiej wysokości.

Żądanie powodów znajduje potwierdzenie w przepisach prawa.

W orzecznictwie i doktrynie ugruntowany jest bowiem pogląd, że spowodowanie śmierci osoby bliskiej przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 30 maja 2008 roku o zmianie ustawy kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 116, poz. 731), tj. przed dniem 3 sierpnia 2008 roku, może stanowić naruszenie dóbr osobistych najbliższych

członków rodziny zmarłego i uzasadniać przyznanie im zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 24 k.c., jeżeli narusza dobro osobiste, jakim jest więź emocjonalna z osobą bliską.

Przyjęto bowiem, iż więź emocjonalna łącząca osoby bliskie, szczególnie rodziców i dzieci, czy małżonków, jest dobrem osobistym, a więc doznany na skutek śmierci osoby bliskiej uszczerbek może polegać nie tylko na osłabieniu aktywności życiowej i motywacji do przewycięzania trudności (co uzasadnia przyznanie jej odszkodowania na podstawie art. 446 § 3 k.c.), lecz jest także następstwem naruszenia relacji między osobą zmarłą a jej najbliższymi.

Sąd rozpoznający niniejszą sprawę w całości podziela powyższe, ugruntowane, stanowisko judykatury. Stąd wniosek, iż krzywda, która wystąpiła w związku ze śmiercią osoby bliskiej, przed dniem 3 sierpnia 2008r., stanowi podstawę do przyznania zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art.

23 k.c. i art. 24 k.c., jeśli naruszyła dobra osobiste osoby zgłaszającej żądanie zadośćuczynienia.

Wskazać należy, że zadośćuczynienie ma rekompensować krzywdę za naruszenie dóbr osobistych osoby uprawnionej. Na rozmiar krzywdy mają wpływ przede wszystkim: dramatyzm doznań osoby bliskiej, poczucie osamotnienia i pustki, cierpienia moralne i wstrząs psychiczny, wywołany śmiercią osoby najbliższej, rodzaj i intensywność więzi łączącej pokrzywdzonego ze zmarłym, wystąpienie zaburzeń będących skutkiem tego odejścia (np. nerwicy, depresji), roli w rodzinie pełnionej przez osobę zmarłą, stopień w jakim pokrzywdzony będzie umiał się znaleźć w nowej rzeczywistości i zdolności jej zaakceptowania, leczenie doznanej traumy, wiek pokrzywdzonego. Zadośćuczynienie nie może być kwotą symboliczną, która dla pokrzywdzonych nie będzie odczuwalna ekonomicznie, albo odczuwalna w małym stopniu, bowiem prowadziłoby to do deprecjacji dobra prawnego, jakim jest prawo do życia w rodzinie i więzi emocjonalne pomiędzy jej członkami, a z drugiej strony, mając na uwadze ogólny poziom zamożności społeczeństwa oraz realia ekonomiczne, kwota ta nie może być wygórowana.

Jednakże nie każde więzi rodzinne zasługują na ochronę prawną. Za dobra osobiste mogą być, uznane jedynie rzeczywiste i bliskie więzi emocjonalne łączące najbliższych członków rodziny. Zasądzenie na rzecz powódki zadośćuczynienia na podstawie art. 448 w zw. z art. 24 § 1 k.c., uzależnione było zatem od wykazania

istnienia faktycznych emocjonalnych więzi pomiędzy powodami a jego zmarłym bratem. Zdaniem Sądu Okręgowego, powodowie sprostali powyższemu.

Z przesłuchania stron wynika, że rodzina M. była prawidłowo funkcjonującą rodziną, a P. M. pełnił w niej ważną rolę. Wszyscy powodowie mieli z nim dobry kontakt. Razem spędzali święta i imprezy rodzinne. Razem wspierali się nie tylko w wykonywaniu obowiązków domowych, lecz również w problemach osobistych. Pomimo, że powodowie w dniu zdarzenia mieli już założone własne rodziny, byli bowiem żonaci i posiadali własne dzieci, to jednak nadal utrzymywali niemalże codzienny kontakt z bratem P.. Spotykali się przede wszystkim w domu ich rodziców, łączyła ich wspólna troska o rodziców. Byli sobą wzajemnie zainteresowani, wspierali się tak w sprawach ważnych, jak np. pomoc w budowie domu, jak i w tych codziennych, np. w opiece nad dziećmi.

Wszyscy powodowie podkreślali, że mieli duże wsparcie w bracie, radził im, liczyli się z jego zdaniem, bo był wśród nich najstarszy. Łączyły ich też wspólne wspomnienia z dzieciństwa.

Z przesłuchania powodów wynika, że wszyscy powodowie mocno przeżyli wiadomość o nagłej śmierci P. M.. Był to dla ich wstrząs. Wszystkim towarzyszyły uczucia rozpacz, żalu, smutku. Przy czym zgodnie też podali, że to powód, J. M. (2), najsilniej śmierć brata przeżył. Miał on trudności w skupieniu, w funkcjonowaniu, był bezsilny, nie był stanie podjąć się żadnych czynności.

Dla powodów odejście brata wywołało przede wszystkim poczucie pustki oraz tęsknotę za bratem, z którym mieli codzienny kontakt, mogli na niego liczyć. Nadto dawał on powodom poczucie spokoju, gdyż sprawował opiekę nad rodzicami, był gwarancją i ostoją ich spokojnego życia. Sytuacja dramatycznie uległa zmianie, gdy brat tragicznie

zginął. Matka powodów podpadła na zdrowiu do tego stopnia, że powodowie i ich małżonki musiały zaangażować się w codzienną opiekę nad nią. Ojciec powodów zmarł dwa lata temu.

Powodowie przeżyli głęboko śmierć P. M.. Wszyscy za nim tęsknią, odczuwają pustkę. Jednakże, zdaniem sądu, poradzili sobie z odejściem ojca

Z opinii biegłego sądowego z zakresu psychologii i psychiatrii wynika, że u powodów żaloba po bracie miała normalny charakter. Obecnie nikt z powodów nie potrzebuje wsparcia psychologa z tej przyczyny, a ich fizjologiczna reakcja na śmierć bliskiej osoby mieściła się w granicach przeciętnej żałoby. Nadto opinia wskazała, że wprawdzie powód, J. M. (2) leczy się psychiatrycznie, jednak to, zdaniem biegłych sądowych, nie pozostaje to w bezpośrednim związku przyczynowym z nagłą śmiercią brata. Jednakże sąd uznał, że krzywda wywołana śmiercią brata P. była wyższa u J. M. (2) aniżeli u pozostałych braci. Towarzyszyło mu bowiem poczucie niemocy fizycznej, przez wiele miesięcy nie mógł spać, nie był w stanie zająć się obowiązkami, prześladował i nadal prześladowuje go obraz zdjęć zwłok brata w uszkodzonym pojeździe.

W konsekwencji powyższego sąd uznał, że dla powodów Z. M. i J. M. (1) kwota adekwatnego zadośćuczynienia za krzywdę związaną ze śmiercią brata, to kwota 20.000 zł., zaś dla powoda, J. M. (2) – 30.000 zł.

Sąd nie uwzględnił żądania w kwotach wskazanych w pozwie, gdyż uznał je za wygórowane. Podkreślenia wymaga, że powodowie byli już osobami dorosłymi w dniu zdarzenia, mieli założone własne rodziny, a śmierć brata nie spowodowała dezorganizacji ich życia codziennego.

Biorąc pod uwagę wszystkie wyżej wymienione okoliczności, sąd na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 23 k.c. i art. 24 par 1 k.c. zasądził od pozwanego na rzecz dla powodów Z. M. i J. M. (1) kwotę adekwatnego zadośćuczynienia w wysokości 20.000 zł., zaś dla powoda, J. M. (2) w wysokości 30.000 zł.

O odsetkach ustawowych rozstrzygnięto w oparciu o art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w zw. z art. 481 par 1 k.c. i art. 482 k.c. Zgłoszenie żądania zapłaty zadośćuczynienia pozwanemu ubezpieczycielowi nastąpiło pismem z dnia 21 marca 2011r. Zatem żądanie odsetek za stan opóźnienia liczonego od dnia 1 maja 2011r. jest zasadne.

Przy czym sąd, zgodnie z żądaniem powodów, Z. M. i J. M. (1), do kwoty głównej sąd doliczył skapitalizowane odsetki dla powodów Z. M. i J. M. (1) w kwocie 7.500,82 zł. za okres od 1 maja 2011r. do 21 marca 2014r. na podstawie art. 482 par 1 k.c.

O kosztach procesu rozstrzygnięto na podstawie art. 98 par 1 i par 3 k.p.c., art. 99 k.p.c. w zw. par 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2013r., poz. 461), mając na uwadze zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. Powodowie Z. M. i J. M. (1) wygrali spór w 49,96 %, zaś powód, J. M. (2) w 50 %. Na koszty powodów złożyły się opłata od pozwu (2.753 zł., 2.753 zł. oraz 3.000 zł.), wynagrodzenie fachowego pełnomocnika dla każdego z powodów po 3.600 zł. , opłata za udzielone pełnomocnictwa po 17 zł. oraz po stronie powoda, J. M. (1) również opłata 1.000 zł. zaliczki na wydatki sądu związane z wynagrodzeniem biegłych sądowych. Po stronie pozwanej na koszty złożyło się wynagrodzenie fachowego pełnomocnika w kwocie 3.600 zł. oraz 17 zł. opłaty za udzielone pełnomocnictwo.

Na oryginale właściwy podpis